

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА РАСТЕНИЯТА

Най-високите дървета са секвоите и евкалиптите. Секвоята расте в Калифорния, по склоновете на Сiera Невада, на височина 1500-2000 м. над морското равнище. Височината ѝ стига до 110-120 м.

Диворастящите австралийски евкалипти достигат височина също до 120 м.

Най-старите растения на Земята растат в Белите планини на Калифорния. Това е бодливият бор (*Pinus crustatae*). Най-старите, вече мъртви дървета са на възраст 7100 г, датирани с радио въглеродния метод. Най-старите живи дървета са на около 4000 години.

Живи реликви са дърветата от вида Гинко (*Ginkgo*). В диво състояние те са покривали планетата преди 150 милиона години, по времето на динозаврите. От тях е разпространен видът *Ginkgo Biloba*, който се среща като диворастящ в Китай, а като декоративен в много паркове и градини в умерения пояс, включително и в България.

Свещеното дърво, описано в Библията, е ливанският кедър. Палатът на цар Давид (I в. пр. н. е.)

е бил построен от него. Когато цар Соломон, синът на Давид, започнал да си строи дворец в Ерусалим, 80 000 секачи са били изпратени в ливанските планини за кедр. Един от свещените дарове, поднесени на младенеца Иисус, са били ароматични пръчици от ливански кедр.

Най-голямото цвете в света е Рафлезията на Арнолд (сем. Raflesiaceae). Расте в джунглите на Борнео и Суматра. Цветът ѝ е с диаметър 1 м. и тежи 8 кг.

Подземно растение е *Trifolium subterrenium* (подземна детелина). Расте в сухите райони на Австралия, главно по места, където рядко падат валежи. След като прецъфти, цветът се извива назад, главичката му се обръща надолу и се заравя в земята, където плодовете узряват. Те могат да се използват за фураж. През сезона на дъждовете семената, които са останали в земята, дават начало на нови растения.

По-известни ароматни дървета:

Сандаловото дърво расте по индийското крайбрежие,

Камфоровото дърво се отглежда в Южен Китай и о-в Тайван.

Балсамовото дърво расте в Сан Салвадор, Гватемала и Хондурас. От него се прави перувиански балсам, използван в медицината и козметиката.

Тамян и миро

В Южна Арабия и Сомалия расте картеровото дърво (*Bosvelia carteri*). Сокът, който изтича след като се направи разрез на кората му, застива на зрънца. Те се наричат **тамян** и съдържат 4 до 7 процента етерично масло.

В Мала Азия и на остров Крит е популярен критският тамян, който се прави от диворастящия храст *Cistus creticus* и *Cistus cypricus*.

Мирото е любим аромат на Изтока. Получава се като се направи разрез на кората на *Commofira shyssimica*. Това дърво се отглежда в Южна Азия и Етиопия.

Смолата, която изтича от него, се съгъстява във въздуха под формата на тъмнокафяви ивици. Мирото се е ценяло наравно със златото.

В Египет са използвали мирото, смолата на кедровото дърво и мускатовото масло за балсамиране на покойниците.

Дървета – подправки:

Канеленото дърво расте в Цейлон.

Мускатовото дърво расте в Малайския архипелаг, на Антилските острови.

Ваниловото дърво е отглеждано още от ацтеките за подправка.

Карамфиловото дърво се отглежда на остров Ява и Молукските острови.

Черният пипер произлиза от Малайския архипелаг. Бил е ценен от гърците още през IV в. пр. н. е.

Лечебни растения:

Мандрагора – расте в Северна Африка. Смятало се, че възбужда любов. Използвана е като упойващо вещество при хирургични операции.

„Коренът на живота“ – Жен шен. Както и мандрагората, той има формата на човешка фигура. В Китай, където е разпространен, има поверие, че жен шенът може да се превръща в човек или животно. Използва се за лечение на белодробни и сърдечни болести, вярва се, че подмладява човека и му връща жизнените сили.

„Кората на йезуитите“ – Хининовото дърво е било използвано от перуанските индианци като противомаларично средство. Белите нашественици научили от тях за силните му лечебни свойства. Йезуитите започнали да изпращат в Европа стрита на прах кора от хининово дърво, прочула се като незаменимо средство против малария.

Хидрокарпус – вечнозеленото дърво, разположено в югозападната част на Индия, се използвало като средство против проказа.

Всяко растение следва един модел, образец на осъществяване. Ние съдействаме и помагаме за проявата на този модел-скица съобразно и с

наличните материали, въпреки че обстоятелствата, средата, времето, условията, храната и др. биха могли да го видоизменят. Нашата работа не е да предприемаме промени в модела или да развиваме нов. Ние се стараем да следваме стремежа си към съвършенство, но не можем да слезем долу и да контролираме материалния план. Това е работа на човека. Ние просто използваме условията, които осъществяват еволюцията. А човекът е в състояние да измени тези условия. Девата на домата, 7.8.1963г.

Листата на **тютюна** (*Nicotiana tabacum*) са били използвани най-напред от южноамериканските индианци. Разпространени били в Европа благодарение на Катерина Медичи, която вдишвала дима им, за да облекчи главоболието си. Започнали да ги използват като лек за всякакви болести. Нарекли тютюна „билката на Катерина Медичи“. Отначало бил използван „за прочистване на главата“. Пушенето на тютюн имало такъв успех, че през 1624 г. папа Урбан анатемосал пушачите. А руският цар Михаил Романов издал заповед пушачите да получават телесно наказание от 60 тояги и ако не се поправят, да им се отреже носа.

Дъвката произлиза от Централна Америка. Дървото саподила е суровината, от която се получава смолата чикл. Отглежда се в тропическата зона – Мексико, Филипините и Индия.

Лозата – *Vitis vinifera* се споменава още в Стария завет: „Ной, мъжът – орач направи земята и засади лоза.“